

Journée Commémorative Nationale 1968 zu Letzeburg. Firwât?

Bis elo huet d'Fédération des Victimes du Nazisme, enrolés de force, hir jährelch Journée Commémorative Nationale all Joer, zenter 1961, an enger ânerer Uertschaft ofgehâlen. Ofwieselnt am Minett, am Bisleck an am Zentrum. D'Feierlechketen sin dest Joer an der Stâdt, well ons Déléguert an der Generalversammlung vum leschte Joer beschloss hâten, dass bis sur Journée 68 de definitiv Platz fir de Monument National gewielt misst sin. An deser Uertschaft geiw och d'Journée ofgehâlen. We aus Press a Radio bekannt, huet ons Regierung op de vill Entrevuen, Démarchen a Firschle' vun onser Fédération de Kanonnenhiewel hei an der Stâdt fir de Monument National fir all Nazaffer zu Verfügung gestallt. Gelegentlech onser desjähreger Journée fannen also de éscht Zeremonien op dem Platz statt, de fir d'Erîchtung vum Monument National designéert ass.

Firwât huet d'Fédération vun den Zwangsrekruté'erten Naziaffer all de vergänge Joer den éschte Sonden am September als Datum gewielt an dest Joer de 15. September?

Fir all Zwangsrekruté'ertchwarva bleiwt de schwärzten Dég a sengem Liewen den 30 August 1942. Den Dâg wo' den Gauleiter Simon fir d'Letzeburger Jongen d'Wehrpflicht agefoert hât. Awer och den 31. August 1942 ass wue so' memorabel fir all Enrôlés. Den Dâg wo' d'Letzeburger Vollek sech sponta als Aentwert op dem Gauleiter seng Proklamati'on firun seng Jongen gestallt an mam Generalstreik geäntwert huet. Et sin also de zwé Datumen de o'ni Zweifel am géégnetsten sin fir d'Commémorati'on un all de batter Stonnen, de héroesch Dég, de gro'ssen Sacrifice vun der Letzeburger Jugend an de Calvaire fun alle Letzeburger Affer ze begoen. Aus organisatoresche Grönn get de Sonndeg gewielt den kalennermésseg am nôtsten dobei leit. Allerdéngs ass ons Fédération dest Joer vun dessem Prinzip ofgewacht an oph erem nemme aus organisatoreschen Ursachen. Dir d'éschte Kéer go'w décidéert ons Jugend vun haut offiziell un deser Manifestati'on ze bedélegen. We ons Sekti'on Letzeburg, de mat der Organisati'on beopdragt ass, hir Arbeshten am Juni ugefangen huet an no dénen éschten Kontakten mat de Comitéen vun der Jugendorganisati'onen, wôt allgemeng d'Ménung de Schoelufank ge'w dest d'Joer énhétlech am ganze Land an d'zwét Woch vum September geluet gin. D'Vakanz wâr also den éschten September nach net eriwier an e Kontakt mat de Memberen vun der Jugendorganisati'onen schwéer. Och âner Organisati'onen a Vereiner de mir invité'ert hun de selwecht Schwierregketen gesin eso' dass onse Féderati'onscomité sech entschloss huet den Datum nôm Schoelufank ze léen an den Sonden 15. September go'w gewielt.

Dir huet elo' grad gesot, bei der Journée 68 wâre fir d'escht offiziell d'Jugendorganisationen invité'ert. Wât sin d'Ursachen heivun?

Mir Enrôlés sin der Ménung dass wann de schwéerst an trageschst Zeiten de e Vollek duercherliwt huet net dierfen vergéss gin, da muss d'Undenken eso' fré we méglech an de Géscht vun sengem Nowues ageplant gin. A we kann én dat besser machen, als dass énde Jonktem Dêl huele lésst un déne Gedächtnisfeiern? Et ass do de beschte Gelégenhét de Géscht vun déne Letzeburger de sech dem Ennerdrécken entge'instgestallt hun erem opbiewen ze lösen. Bei dénen d'Zeremonien kann am beschten matgefillt gin we ~~at~~ ~~et~~ ~~et~~ ons Médercher a Jongen vun démols war, we mir verschléft a gepengescht gowen; we et haut nach engem ass wann én un sei Komerôd zereck denkt den én am Alter vun 20 bis 24 Joer op Schluechtfelder oder Gefângelâger zereck haet misse lôssen. A mir selwer können ons d'Ongeheierlechket an Tragik vun démols erem besser am Gedächtnis zereckrufen van ~~uns~~ Kanner bei ons gesin a bedenken dass mir an dem selwechten Alter we haut virun ronn 25 Joer de schönste Jugendjoeren plôtzlech zerass an zerstéert kruten. Stenterlech virun niegekannte Gewössenskonflikte gestallt go'wen. Engem Verbrieherregim ze dengen, sech selwer ze affren oder seng Familgen a Gefoer ze bren-

11

gen. Sei Liewen op d'Spill ze setzen an dem Do'd an d'Aen ze kucken. Dir kennt iech wuel virstellen wé et ons de lescht Woche wâr wé mit d'Nôrichten aus der Tschekeslowakei héren hun. Wé no knapps 28 Joer erem eng Ké'er Preisen dobei waren fir engem Vollek wat frei wôllt sin mat Gewalt a frieme Regim opzezwingen. Wé d'Schudderens ons de Rék erôflâfen wan mir ons Kanner gesin an drun denken dass hinnen kann mur dat selwecht kann passéeren wat mir erliewt hun. An eso' Ablécken dréckt ons Verantwortung ons duebel schwéer a mir fillen dass et net anescht gét wé dass mir d'Affer vum leschte Weltkrich zesummen mat der Jugend vun haut gemeinsam commémoré'eren. Dass mir zesummen mat der Jugend vun haut un d'onglécklech Zeit erënneren. Gemeinsam ^{nuse Wölder} proklamé'eren an ons ^{an} aetzen fir d'Freihét an d'Onofhengekét vun onsem letzeburger Vollék.

Op dem Programm vum 15. September stét muerges en Zérémonie mat der Iwerréchung vun der Médaille de la Reconnaissance Nationale. Kenn dir doriwer Explikatio'nen gin?

Et ass dat fir ons Fédérati'on an ech mengen fir all Enrolé eng gr'oss Satisfaktion an Zefridenhét. Endlech get nämlech eng weider wichtig Forderung vun ons erfüllt. Mat der Schaffung fun der Médaille de la Reconnaissance Nationale get d'Unerkennung an den officielle Merci vun onser Hémecht all déne dâperen a geträien ^{Zeit} ausgedréckt dé am Krich de Médercher, Jongen a Residenzler gehollef hun sech dempreiseche Zo'greff ze entreissen. Et ass dest den Ufank vun ^{der} ^{demer} ^{ciements} ^{aktion} an dé'er ons Fédérati'on bestriew ass, dass absolut kén soll vergiess gin de sei Liewen op d'Spill gesât hât fir engem Letzeburger Vervollegte Bierger ze hëllef. Op Vierschlag vun onsem Nationalcomité gin als Optakt zu deser Dankbarkétakti'on als éscht och dé éscht 21 Affer vum ^{der} ^{Médaille} ^{de} ^{la} ^{Reconnaissance} ^{Nationale} à titre postume geé'ert. D'Présidenten fun de Sekti'onen fun den Enrolés de Force empfenken aus den Hänn vum Här Staatsminister dé éscht Medaillen fir hir Sekti'onen. Des Dékoratio'nen gin da bei lokale Feieren, den 13 Oktober oder bei ^{aner} passenden Gelégenhéten dem verdingschtvollen Patrioten iweréscht. De ^{Bessentement} ass natierlech nach net offgeschloss an eso' eng gro'ss Aktion muss sech schon reng aus techneschen an organisatoreschen Bedingungen op eng gewissen Zeit erstreckten. Ed bedeit dofir och absolut keng Diskriminatio'n fir all dé, dé an der éschter oder zwéter Série net un d'Rei komm sin. All dé dé hiert Liewen firt Hémecht op d'Spill gesât hun müssen och dem Dank vun der Hémecht gewöss sin. Dat ass d'Bestriewen an den Asätz vun der Fédératio'n vun den Enrolés de Force.

Könnten mir dann nach e kurze Bléck op de Programm fun 15. September werfen?

Wé schons erfirgestrach ass e Sonden de Muergen em 19 Auer eng Ceremonie am Staatsministerium, wo' den Här Staatminister fir d'éscht dé 21 éscht Affer vum Generalstreik mat der Médaille de la Reconnaissance Nationale à titre postume éert. Dono iwerrécht hien un d'Présidenten vun de Lokalsekti'onen vun den Enrolés de Force d'Médaillen dé an hirer Uertschaft zur Verdélung kommen.

Nomettes um 3 Auer um Knuedler Rassemblement vun den Enrolés an hiren Invité'erten. Enner leschteren wôll ech^t speziell dé verschidd Residenzorganisatio'nen ernimmen dé ons all positiv op ons Invitatio'n geäntwert hun. Hei um Knuedler fanne sech och d'Jugendorganisatio'nen an.

D'Begréssung get durch den Komerod Ernest Steil, President vun der Sektion Letzeburg virgeholl. Durno schwätzt den Här Spitz,

111

President vun der 'Malgré-Nous', am Numm vun de frangeschen Enrôlés de Force.

Uschléssend am dann d'Ried vun onsem Nationalpresident.

Em 1/4 vir 4 forméert sech dann de Cortège an den Départ ass fir 4 Auer firgesinn.

Vum Knuedler, gét et iwer de Gruief, durch d'Gro'ssgass, Boulevard Royal, Nei Avenue an durch d'âll Avenue iwer d'âll Brék erem zeréck fir un de Kano'nenhiwel.

Em 5 Auer fénken d'Zeremonien um Kano'nenhiwel mam Appel aux Morts virgedrôen durch den Monnercher Kannerkoer un. D'Fendelen stinn de Bierg erop an Jugendvertrieder mat Fâckelen iwergin d'Feier vu Mann zu Mann bis dé leschten dann d'Flamme du Souvenir um Hiwel ufénkt. Doño d'Neerléen vu Gerben a Blumen firum hölzene Kreiz vun den Enrôlés de Force. Aus Ofschloss dé^sverschidden Nationalhymen. Während dese Zeremonien ass d'âll Brék ôfgespârt a d'Participe'en stinn op der Strôss virun dem Kano'nenhiwel während dé weltlech a kirchlech Autoritäten op der Tribun Plâtz geholl hun.

Nom Ofschloss fun dese Zeremonien gi mir dann eriwier firun d'Katedral wo' um 6 Auer eng Mass Commémorative um Parvis vun der Katedral ass. Am Fall vu schlechtem Wieder get d'Mass an der Katedral célébréert. Dâ Mass get gehâlen vun onsem Komerôd den Här Pastroer Bichler a koncélébréert vun allen ofkemlechen géschtlechen Komerôden vun de Joergäng 1920-26. De Gesank och hei vum bekannten Monnercher Kannerko'.

Um 7 Auer Réceptio'n am Staatshaus vun der Gemeng Letzeburg mam Eerewein an Iwerréchung vun dem Rubans en Argent an en Or fir d'Verdingscht-vun Enrôlés de Force.

Op der Place d'Armes ab 8 Auer Concert vun de Rossignoléen vun Arel Demaden wâr de Programm erlédecht an mir Organisatoren hoffen dass domaden e weideren wierdegen a schéne Gedenktag zu enn gét, dén offgehâleginn ass am Géscht an zur E'er vun alle Letzeburger Morts pour la Patrie
~~XXXXXXXX~~